

Kanadská

7/05

31. marca

mozaika

Každé dva týždne na Vašom stole e-mailom alebo poštou

Severná Amerika upevňuje spoluprácu

23. marca sa v texaskom Waku konal trojstranný summit najvyšších predstaviteľov severoamerických štátov. Kanadský premiér Paul Martin a prezident USA a Mexika George W. Bush a Vicente Fox na tomto stretnutí oznámili ustanovenie Partnerstva pre bezpečnosť a prosperitu Severnej Ameriky. Cieľom tohto partnerstva je rozvíjať v dnešnom rýchle sa meniacom svete nové formy spolupráce, ktorá v týchto troch krajinách zvýši bezpečnosť občanov, podporí konkurencieschopnosť firiem a posilní ekonomiku. Súčasťou tejto stratégie je aj spoločný prístup k bezpečnosti, ktorý má chrániť Severnú Ameriku pred vonkajšími hrozbami, predchádzať ohrozeniu na jej území a reagovať naň. Patrí sem tiež ďalšie zjednodušenie legálneho obehu tovaru cez spoločné hranice. Pre zvýšenie konkurencieschopnosti Severnej Ameriky a zlepšenie kvality života jej občanov, budú prijaté konkrétne opatrenia, napríklad spolupráca v oblasti energetiky, dopravy, finančných služieb, technológie atď. Kanadský premiér Paul Martin v tejto súvislosti uviedol: „Partnerstvo pre bezpečnosť a prosperitu sa zameria na praktické spôsoby, ako pomôcť našim občanom žiť zdravšie, bezpečnejšie a byť bohatší. Ide o dobrú prácu a vyššie platy, bezpečnejší kontinent, čistejšiu vodu a čistejší vzduch.“ Partnerstvo je trojstranné – dve krajiny sa síce môžu rozhodnúť pre riešenie konkrétneho problému bez tretej, ale tá sa k nim môže kedykoľvek pripojiť.

www.pm.gc.ca

Kanada a Frankofónia

V nedeľu 20. marca, pri príležitosti Medzinárodného dňa Frankofónie, kanadský ministerský predseda Paul Martin pripomenul, že frankofónna komunita oslavuje už 35. výročie svojho vzniku. Jednotlivé akcie Frankofónie sa dnes zameriavajú na plnenie štyroch hlavných úloh: podporu francúzštiny a kultúry a jazykovej pestrosti, posilnenie mieru, demokracie a ľudských práv, rozvoj vzdelávania, vyučovania, vysokého školstva a výskumu a na podporu spolupráce v oblasti udržateľného rozvoja a solidarity. Pre Kanadu predstavuje Frankofónia jednu z hlavných os zahraničnej politiky. Krajina javorového listu sa snaží predovšetkým podporovať rozvoj demokracie, ľudské práva, upevňovanie právneho štátu ako aj mieru a bezpečnosti. Na Slovensku sa Kanada v rámci Dní Frankofónie podieľa na organizovaní Medzinárodného festivalu frankofónnych filmov v Bratislave a výstavy quebeckej fotografky Brigitte Henry v Košiciach.

www.international.gc.ca

Konferencia o reforme OSN v Kanade

Generálny tajomník OSN Kofi Annan predložil 21. marca správu nazvanú Väčšou slobodou v ústrety rozvoju, bezpečnosti a ľudským právam pre všetkých. Prvá veľká medzinárodná konferencia, ktorá bude mať na programe návrhy reformy OSN zahnuté v tejto správe, sa koná tento týždeň v Kanade. Zahájí ju námestníčka generálneho tajomníka OSN, Kanadanka Louise Fréchette. Stretnú sa tu odborníci a diplomati, ktorí sa budú zaoberať reformnými návrhmi Kofiho Annana a zamerajú sa pritom na definíciu terorizmu, na otázku načasovania intervencie do vnútorných záležitostí krajiny a na úlohu a fungovanie Komisie pre ľudské práva. Kanadský premiér Paul Martin dokument predložený Kofi Annanom uvítal a uviedol, že sa generálny tajomník jasne hlási k myšlienke „zodpovednosti chrániť“. Zároveň naliehavo vyzval členov Rady bezpečnosti, aby prijali smernice upravujúce použitie sily tak, aby medzinárodné spoločnosti bolo schopné intervenovať v prípade humanitárnych kríz.

www.pm.gc.ca

Program technickej spolupráce na Slovensku končí

Po viac ako 14 rokoch sa koncom marca 2005 uzatvára Program technickej spolupráce medzi Kanadou a Slovenskou republikou, ktorý bol financovaný Kanadskou agentúrou pre medzinárodný rozvoj (CIDA). Spolupráca vznikla v roku 1990 a bola založená na partnerstve, ktoré vychádzalo z potrieb reformného procesu na Slovensku a jeho podpory v dôležitých oblastiach prostredníctvom kanadskej expertízy s ohľadom na politické, ekonomické a bezpečnostné záujmy Kanady. Program sa zameriaval na podporu demokratických inštitúcií, rozvoj ľudských zdrojov a metodológiu a

úzko spolupracoval s vládnymi inštitúciami, súkromným sektorom, profesijnými asociáciami, akademickou obcou, mimovládnymi organizáciami i cirkevnými inštitúciami. Od roku 1990 do roku 2004 bolo pre Slovenskú republiku schválených viac ako 150 projektov v celkovej sume okolo 23 mil. kanadských dolárov (vrátane predchádzajúcich iniciatív pre Československo). Tieto projekty zahŕňujú veľké bilaterálne projekty, projekty v rámci programu Renesancia východnej Európy (REE), multilaterálne a regionálne iniciatívy. K rozvoju tretieho sektora významne prispel Fond Kanady pre miestne iniciatívy, program CESO (Canadian Executive Service Overseas), ktorý využíval služby kanadských dobrovoľníkov a program PTP (Partnership for Tomorrow), ktorý umožňoval cestovanie kanadských a slovenských expertov. V oblasti menších bol významným Fond pre integráciu Rómov do spoločnosti. Úspechy, ktoré sa prostredníctvom CIDA podarilo na Slovensku dosiahnuť však zostávajú v krajine vo forme know-how a skúseností pre štátnu správu a mimovládne organizácie. Po vstupe post komunistických krajín, vrátane Slovenska, do Európskej únie sa stratégia CIDA voči strednej a východoeurópskemu regiónu mení a doterajší spôsob financovania sa končí. Podpora kanadskej vlády sa v súčasnosti zameriava na Oficiálnu rozvojovú pomoc (ODACE), s cieľom pomôcť Slovensku pri tvorbe ľudských zdrojov, inštitúcií a mechanizmov na poskytovanie rozvojovej pomoci tretím krajinám. Kanadský príspevok do programu, ktorý je riadený z Bratislavy a pokrýva krajiny Visegrádu a Pobaltia, predstavuje 15 mil. kanadských dolárov na 5 rokov (2002 - 2006).

www.adci.cida.gc.ca www.slovakaid.sk

Náučný chodník: Minganské vodopády

Minganské súostrovie je chránená oblasť, ktorej dominuje 40 väčších vápencových ostrovov a ďalších asi 1000 žulových ostrovčekov a morských útesov po dĺžke severného pobrežia v Zátok Svätého Vavrinca. Príroda je tu takmer nedotknutá, žije tu nespočetné množstvo druhov vtákov, tulene, delfíny a veľryby. Pre tých, ktorí majú radi dobrodružstvo, je na šiestich ostrovoch vybudovaných 42 kempov a 24 kilometrov turistických chodníkov. Pobyt na ostrove je však nutné dopredu rezervovať. Prístavisko ponúka širokú škálu výletov na loďkách či možnosť prenajať si kajak alebo plachetnicu. Miesto je ideálne pre potápanie.

www.parkscanada.ca

Kanadská poetka na festivale poézie a hudby

Kanadská poetka Andréa Jamai bude jedným z hlavných hostí 6. ročníka

Medzinárodného festivalu poézie a hudby Stretnutia 2005, ktorý sa uskutoční v dňoch 8. - 10. apríla 2005 v Levoči (Mestské divadlo a Penzión U Leva). Torontská poetka, pôvodcom z Maďarska, vystúpi v Mestskom divadle dňa 9. 4. o 11.45 s príspevkom na tému Súčasná kanadská poézia. Andréa Jamai je členkou rady Art Bar Poetry Series, v roku 2002 získala cenu Art Bar Discovery Night, publikovala svoje diela v literárnych časopisoch v Kanade, Spojených štátoch, Anglicku, Írsku a Japonsku. Okrem toho spieva a hrá na gitare v skupine Fooliar, pre ktorú tiež skladá hudbu a píše texty. Pred samotným festivalom sa ešte Andréa Jamai stretne 6. apríla v Bratislave so študentmi kanadských štúdií a anglickej literatúry, kde prednesie úryvky zo svojich básní. Stretnutie, voľne prístupné verejnosti, sa uskutoční o 10.00 v priestoroch Filozofickej fakulty UK, Gondova 2, miestnosť G-103.

www.poets.ca